

Spreker Rutger – De waarde van het Beschermd Dorpsgezicht & ruimtelijke impact

Geachte leden van de gemeenteraad,

Wij danken u voor het woord.

Vandaag staan wij hier als reactie op het besluit van het college van B en W van 26 maart 2024 om in principe ruimte te willen geven aan het uitwerken van een passend bouwplan voor een twintigtal woningen in het dorp Neerijnen. Op 21 april jl hebben we van dhr. Schmidt van Ruimtelijke Ordening vernomen dat er inmiddels een projectontwikkelaar gevonden is, met wie dhr. Schmidt binnenkort om de tafel gaat.

Vandaag spreken wij namens vele bezorgde inwoners van het dorp Neerijnen, aanwezig hier op de tribune, – mensen die van dit dorp houden, van zijn karakter, zijn rust, zijn openheid. En we spreken met één centrale vraag:

Wat is de waarde van het Beschermd Dorpsgezicht?

Iets dat mooi staat in beleidsdocumenten, maar bij de eerste economische druk wordt genegeerd? Of is het – zoals wij hopen – een belofte? Een belofte aan huidige én toekomstige generaties, dat we zuinig zijn op wat uniek en onvervangbaar is. (Want wat is een Beschermd Dorpsgezicht anders dan een erkenning dat de kwaliteit van een plek méér is dan stenen alleen? Dat het om de samenhang gaat tussen gebouwen en landschap, tussen historie en leefbaarheid)

Het open landschap en zichtlijnen

In het geval van Neerijnen gaat dat om iets wezenlijks. We spreken over een boomgaard, midden in het dorp, die in de huidige situatie een essentiële schakel vormt in de **open** ruimtelijke **structuur** van Neerijnen. Je ziet er het landschap ademen. Je ervaart de rust en het groen, midden in een dorp. Neerijnen is een unieke plek. En dat is niet alleen onze mening.

Op 29 juli 2020 werd Neerijnen nog door de ANWB genomineerd als één van **de allermooiste dorpen van Nederland**. Niet omdat we hip zijn. Niet omdat we groeien. Maar omdat we mooi zijn. Omdat we karakter hebben. Rust. Openheid. Historie.

Als u toestaat dat hier een twintigtal woningen verrijzen, dan breekt u die structuur op. Dan is er géén sprake meer van een dorpskern met open zichtlijnen, maar van een volgebouwd binnen gebied dat alle ruimtelijke logica van Neerijnen teniet doet. Het Beschermd Dorpsgezicht moet beschermen tegen dit soort ontwikkelingen. Als het dit niet tegenhoudt, wat dan nog wel?

In onze kernagenda is niets opgenomen over het bouwen van woningen, omdat de inwoners dat niet nodig vonden. Het behoud van het Beschermd Dorpsgezicht is veel belangrijker. Aanpassingen dienen in het kader daarvan plaats te vinden. Dit is ook verwoord in het bidbook West Betuwe van november 2018.

In een overleg van de dorpsstafel met het College, dinsdag 2 mei 2023, is dit ook weer ter sprake gekomen.

Het is ook duidelijk aangegeven in een bewonersavond met raadsleden op 19 september 2023 in het kader van gebiedsgericht ontmoeten. Op deze avond was er een hoge opkomst van dorpsbewoners en kwam duidelijk naar voren “woningen prima, maar niet in het Beschermd Dorpsgezicht”.

Met beide zaken is verder niets meer gedaan vanuit de gemeente richting het dorp (bewoners en dorpsstafel). Steeds hebben wij zelf moeten vragen wat de stand van zaken is.

In Neerijnen zijn slechts beperkte mogelijkheden voor bouwen van extra woningen, zie pagina 37 van het Beschermd Dorpsgezicht. Gelet op de plannen in Waardenburg, waar gesproken wordt over een 400 woningen, kan daar een eventuele opgave voor Neerijnen worden opgelost.

De schaal van deze uitbreiding is disproportioneel

Rondom het betreffende perceel en in het dorp Neerijnen staan samen 47 woningen. Als er een twintigtal woningen bijkomen, praten we over een toename van 50% of meer. Hierdoor zal de structuur én de sociale samenhang van het dorp enorm verstoord worden. Neerijnen is een klein dorp. Het is geen groeikern, geen VINEX-locatie. Je kunt zoveel nieuwbouw niet inpassen zonder dat het ingrijpende gevolgen heeft voor de leefbaarheid, de verkeersdruk, en de identiteit van dit mooie dorp.

Neerijnen verdient zorgvuldigheid, geen opportunisme

Wat wij u vragen, is alleen maar dat u zich houdt aan de spelregels, die u zelf hebt opgesteld. Een Rijksbeschermd Dorpsgezicht is geen schijnbescherming. Het moet bewoners en het dorp zélf beschermen tegen ongebreidelde ontwikkelingen, die het karakter van het dorp onherstelbaar aantasten.